

RETECORK

XARXA EUROPEA DE TERRITORIS SURERS

DOSSIER DE PRESENTACIÓ

RETECORK

Xarxa Europea de Territoris Surers

El concepte del suro va més enllà d'allò que és estrictament industrial. Tal i com ho expressava l'escriptor i periodista de Palafrugell, Josep Pla, és una civilització, un món que abasta, entre moltes altres coses, un sistema ecològic i un seguit de manifestacions culturals específiques.

A través d'aquesta iniciativa es vol impulsar el diàleg i la col·laboració estratègica entre territoris que entenguin el suro com un element estratègic que cal defensar i promoure.

La nostra proposta és treballar perquè de forma consensuada es consolidi i s'ampliï la Xarxa, la qual garanteix la sostenibilitat d'allò que ha estat font de riquesa de les nostres poblacions durant més de dos segles, de manera que l'activitat surera continuï essent un recurs important per al desenvolupament local.

Origen i finalitat de la Xarxa

PLAÇA DE CAN MARIO DE PALAFRUGELL. FOTO: ÀLEX CEBOLLERO

RETECORK es va gestar a partir d'una primera trobada de territoris surers celebrada a Palafrugell l'octubre de 2006, en la qual van participar quaranta-sis assistents i onze ponents i en què es va aprovar la **Carta de Palafrugell**, que promovia la constitució d'una associació de col·lectivitats sureres a nivell europeu.

L'abril de 2007 es va constituir formalment a Cassà de la Selva la **Xarxa Europea de Territoris Surers – RETECORK**, integrada inicialment per vint-i-tres associats d'Espanya, Portugal, Itàlia i França i amb l'objectiu de constituir, des de l'administració local i per al desenvolupament econòmic i social de les poblacions, una plataforma per al coneixement i la promoció de la cultura del suro, amb representants de les comunitats tradicionalment vinculades a la producció, transformació i comercialització d'aquest.

Missió

Representar i defensar els interessos de les col·lectivitats territorials amb presència del sector surer.

Contribuir a la valorització i difusió del llegat cultural i patrimonial vinculat a aquesta activitat.

Procurar el desenvolupament sostenible local a nivell econòmic, social i ambiental.

Fórmula jurídica

La Xarxa s'estructura a través d'una associació de dret públic, conforme a la Llei 1/2002, de 22 de març, que regula el dret d'associació.

Objectius

Amb aquesta plataforma es vol treballar per:

1. Defensar els interessos dels territoris suers per tal de contribuir en el seu desenvolupament sostenible des d'una perspectiva socioeconòmica, cultural i ambiental.
2. Garantir que l'activitat surera, que ha estat font de riquesa dels nostres municipis durant més de dos segles, continuï essent un important recurs per al desenvolupament local.
3. Establir estratègies de treball conjuntes en els àmbits de la promoció econòmica, el foment de l'ocupació i la competitivitat i l'obertura recíproca dels mercats internacionals.

Totes aquestes dinàmiques de treball s'han de basar en el diàleg, la concertació, l'estudi i el desenvolupament d'accions comunes entre els municipis i les regions sueres.

Línies de treball

Per complir aquests objectius, plantejem les següents línies de treball:

- Proposar i defensar davant les administracions públiques, l'adopció de mesures de suport i de millora de la competitivitat d'aquesta activitat.
- Crear plataformes que facilitin la relació i l'intercanvi (científic, tecnològic, econòmic, cultural i social) entre els territoris associats.
- Promoure estudis i informes preparatoris per llançar iniciatives comunitàries, directives, etc. relacionades amb el suro.
- Proporcionar als associats informació periòdica sobre convocatòries de programes, subvencions, etc. que promoguin les institucions nacionals, europees i internacionals, i facilitar la presentació de projectes conjunts.
- Promoure accions en els àmbits de la formació professional i el mercat laboral, així com accions lligades al desenvolupament industrial, la cultura i el medi ambient.
- Participar i/o promoure campanyes de sensibilització vers els valors d'aquest producte (qualitat, seguretat alimentària i respecte pel medi ambient).

Qui n'hauria de formar part?

En una primera etapa, es promou una associació en l'àmbit de la Mediterrània Occidental en què hi participin les regions i/o comunitats autònomes d'Espanya, Portugal, França i Itàlia. Posteriorment, es promou ampliar la Xarxa a altres països europeus i també a països tercers, sobretot del nord d'Àfrica (Marroc, Algèria i Tunísia).

Tipus de socis

- Col·lectivitats territorials (administracions locals i supralocals, en les seves diferents formes d'organització):

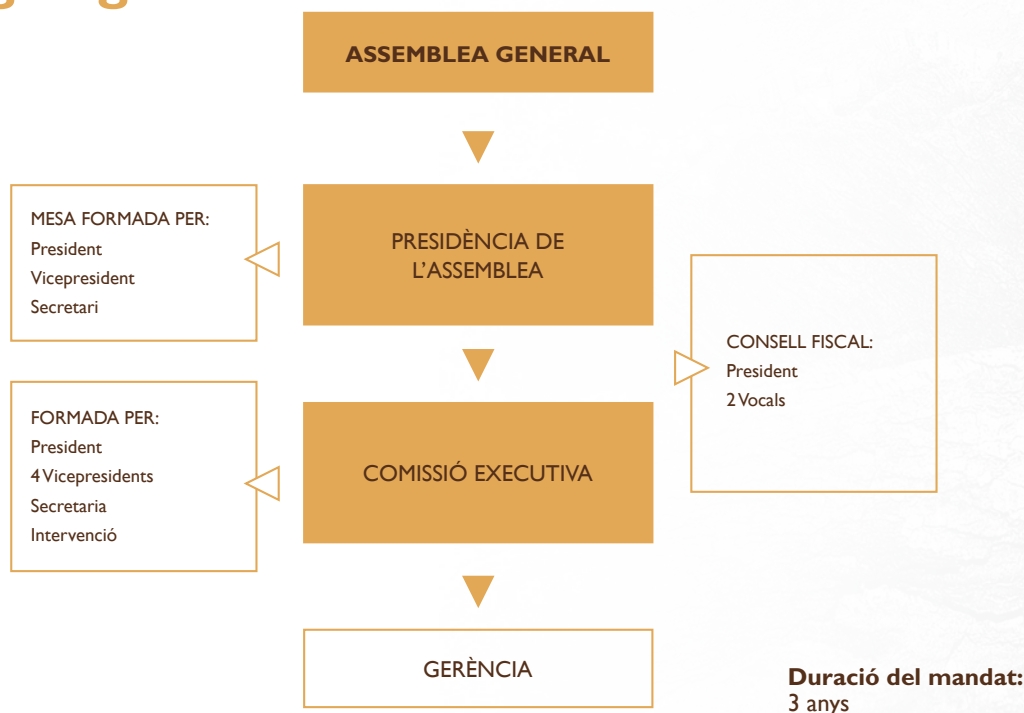
- Socis fundadors
- Socis efectius

- Institucions no territorials (patronals, sindicats, cambres de comerç, universitats, centres d'ensenyament, organismes de recerca, agències de desenvolupament local i regional, entitats ambientalistas, etc.):

- Socis adherents

Tots els membres de la Xarxa tenen dret a veu i vot, així com a presentar propostes.

Organigrama

Òrgans de govern

Els òrgans de govern de la xarxa RETECORK es configuren de la següent manera:

Assemblea General RETECORK

- President: Municipio de San Vicente de Alcántara – Sr. Andrés Hernáiz de Sixte
- Vicepresident: Soci de França, pendent de designació
- Secretari: Comune di Calangianus – Sr. Pier Mario Inzaina

Consell Fiscal RETECORK

- President: Câmara de Vendas Novas – Sr. José Maria Rodrigues Figueira

Comissió Executiva RETECORK

- President: Câmara de Coruche – Sr. Dionísio Simão Mendes
- Vicepresident: Municipi de Palafrugell – Sr. Guillem Genover Ribas
- Suplent: Municipio de Hornachuelos – Sra. María del Carmen Murillo Carballido
- Vicepresident: Associação de Municípios Portugueses do Vinho - AMPV – Sr. José Arruda
- Suplent: Associação Portuguesa da Cortiça - APCOR – Sr. João Rui Ferreira
- Vicepresident: Comune di Calangianus – Sr. Gio' Martino Loddo
- Suplent: Comune di Ala' dei Sardi – Sr. Mario Carta
- Vicepresident: Commune de Vivès – Sr. Jaques Arnaudès
- Suplent: Soci de França, pendent de designació

L'estructura de RETECORK té caràcter federatiu ja que cada país està representat a la Comissió Executiva per un Vicepresident nacional, la qual cosa permet fer compatibles les actuacions de la Xarxa a nivell general amb el desenvolupament de projectes específics a cada país.

Seu de RETECORK

Centre Cultural Bassa Rocas

C. Irene Rocas, 1
17124 Llofriu. Girona, Espanya
T. +34 972 303 360
F. +34 972 302 804
retecork@retecork.org

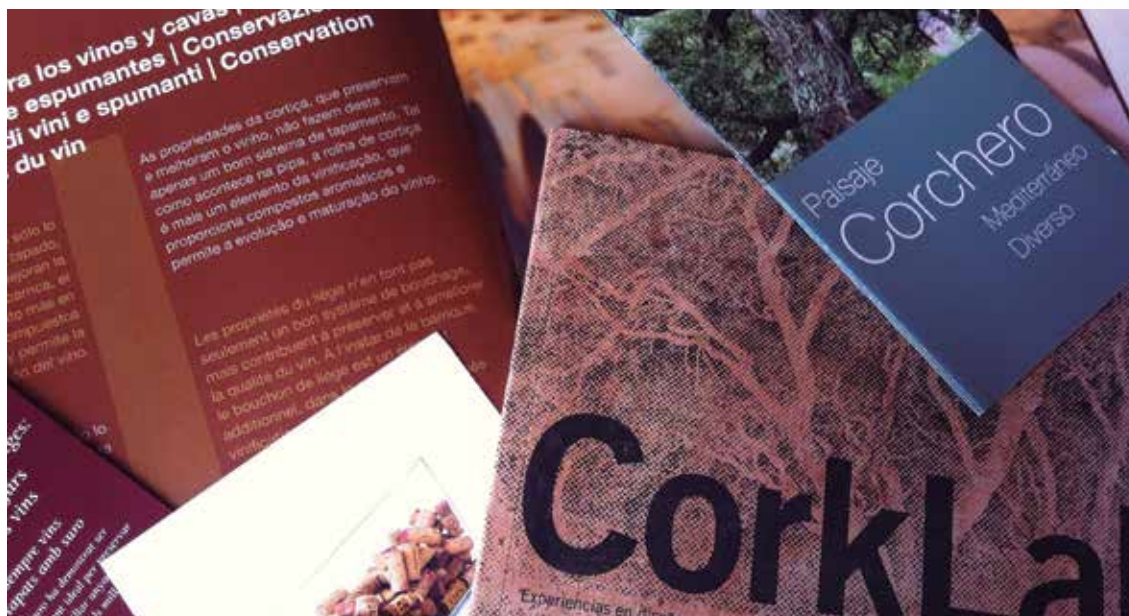
www.retecork.org

Fonts de finançament de l'Associació

- Quotes anuals fixades per l'Assemblea General
- Generació de recursos propis: prestació de serveis, activitats, etc.
- Obtenció de subvencions, donacions o patrocinis

Quotes anuals dels socis

• Municipis de menys de 1.000 habitants	240,00 €
• Municipis de 1.001 a 5.000 habitants	800,00 €
• Municipis de 5.001 a 20.000 habitants	1.200,00 €
• Municipis de 20.001 a 50.000 habitants	1.600,00 €
• Municipis de més de 50.000 habitants	2.000,00 €
Entitats territorials de segon grau i regionals (províncies, regions, departaments, comarques...)	2.000,00 €
Institucions no territorials (membres adherents)	400,00 €

MATERIAL DE PROMOCIÓ ELABORAT A TRAVÉS DEL PROJECTE TERRITÓRIS SURERS. EL SURO I ELS PAISATGES SURERS BASE DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE A LES ZONES RURALS, COFINANÇAT PEL MINISTERI D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I MEDI AMBIENT I EL FEADER.

PRINCIPALS CARACTERISTIQUES DEL SECTOR SURER

PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DEL SECTOR SURER

L'extracció i aprofitament del suro, a banda de la seva funció ambiental, ha estat i continua essent un element de cohesió territorial i de generació de riquesa per a moltes zones rurals. Ha permès desenvolupar una gestió forestal sostenible i ha creat una estructura econòmica de referència en els territoris on hi ha suredes, evitant l'emigració i la pèrdua de població en aquests territoris rurals.

© INSTITUT CATALÀ DEL SURO

Aquesta situació no arranca en els nostres dies, sinó que ens trobem davant d'una activitat molt antiga, es té coneixement de l'ús de taps de suro en les àmfores romanes. Però és amb l'aparició del *champagne*, esdevinguda gràcies a Dom Pérignon, quan el suro i la seva utilització es normalitzen i es transformen en motor econòmic.

Durant la primera època, immediatament posterior a Dom Pérignon, creix un artesanat dedicat a fabricar els preuats taps. Des de França, tot seguint la ubicació de la matèria primera, arriba als boscos catalans l'aprofitament sistematitzat i des d'aquí s'estén mica en mica per tota la Península Ibèrica i Itàlia. L'evolució des de l'artesanat cap a la indústria fa augmentar el valor econòmic de la matèria primera i dels seus manufacturats. Van apareixent noves aplicacions que al llarg del segle XIX comporten canvis profunds en el sector, i sobretot, en els municipis que l'alberguen. La progressiva extensió del negoci surer fa que a tots ells s'hi produeixi una veritable revolució industrial que afavoreix l'aparició de poblacions cosmopolites. Es crea una autèntica civilització del suro.

ARXIU D'IMATGES DEL MUSEU DEL SURO DE PALAFRUGELL. FOTO: RICARD MUR (1920).

Durant la primera meitat del segle XX assistim al moment culminant del sector surer. El tap per a vins tranquils i espumosos és només un dels subsectors de la indústria surera, que també compta amb uns altres dos: el dels discs per a taps corona de cerveses i refrescs i el de les aplicacions industrials en paper utilitzades per a filtres de cigarrets, refrigeració, aïllaments i peces per a l'automòbil, que s'obtenen dels suros aglomerats. La indústria del suro trenca les barreres dels territoris surers i la matèria primera semielaborada s'exporta a indústries implantades a la resta d'Europa i al Nou Món.

TAPS CORONA

CIGARRETS AMB FILTRE DE PAPER DE SURO

Però és en el mateix segle XX, concretament en el seu terç final, quan sorgeix una nova i doble evolució del sector: d'una banda, el creixement de la indústria portuguesa, que es converteix en la primera potència surera mundial i, d'altra banda, l'aparició de productes sintètics, que fan desaparèixer el suro del subsector cervesa-refrescs i també d'una aclaparadora part de la resta d'aplicacions industrials. El tap només romandrà amo i senyor del mercat dels vins de tot tipus, fins als nostres dies. Tot i això, en els últims anys, els materials sintètics (plàstic i alumini) han començat a assaltar la fortalesa tapera del suro. Actualment, les dades estimades xifren en un 70% els vins tapats amb suro i en un 30% els vins tapats de forma alternativa.

No obstant això, la situació actual, a diferència del segle passat, pot decantar-se (i al nostre entendre, ho ha de fer) pel suro. Cada vegada són més nombrosos els estudis que demostren que els taps metàl·lics o de plàstic en cap cas milloren el vi de la forma en què ho fa el suro, el qual cada dia es reafirma com l'element idoni que assegura una correcta evolució del vi a l'ampolla.

Simultàniament, creix la preocupació pel medi ambient i la necessitat de gestionar-lo correctament. En aquest terreny, l'avantatge del suro sobre els materials sintètics encara és més gran, és aclaparadora.

Això permet pensar que s'obre una nova era per al suro: no només perquè el tap està guanyant la batalla contra les formes alternatives, sinó perquè la qualitat i els valors ambientals del producte permeten observar que lentament el suro s'obre pas a nous usos. Uns usos que recuperen algunes de les aplicacions en les quals el suro va perdre quota de mercat dramàticament: paviments, aïllants, complements i, finalment, artesania. En totes elles, el suro està en condicions de tornar a guanyar terreny de mica en mica.

Malgrat tot, el sector surer s'ha d'afrontar actualment a alguns reptes que, si no s'aborden, podrien limitar l'aprofitament de les oportunitats i les seves pròpies potencialitats.

© INSTITUT CATALÀ DEL SURO

SALA D'ECOLOGIA DEL MUSEU DEL SURO DE PALAFRUGELL FOTO: JORDI MESTRES

UN ECOSISTEMA DE GRAN RIQUESA I BIODIVERSITAT

L'alzina surera, *Quercus suber*, en les seves diverses formacions i localitzacions, forma un ecosistema de gran riquesa que es troba únicament a la Mediterrània occidental: Portugal, Espanya, el sud de França, Itàlia, Marroc, Algèria i Tunísia. La seva localització és estratègica per frenar la desertització, ja que millora els balanços hídrics i és resistent als incendis forestals. A més, com a embornal de CO₂, actua de manera eficaç davant del canvi climàtic.

SUREDA D'AÏN DRAHAM, AMB EL DESERT AL FONS. TUNÍSIA. (FONT: IPROCOR)

La sureda acull, així mateix, una gran biodiversitat, on hi viuen espècies d'alt valor faunístic protegides per les directives europees, com per exemple: l'àguila imperial ibèrica (*Aquila adalberti*), l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*), la cigonya negra (*Ciconia nigra*) i el gran duc (*Bubo bubo*); entre els mamífers: el llop (*Canis lupus*), el linx (*Lynx pardina*), el gat salvatge (*Felis silvestris*) i el cérvol (*Cervus elaphus*).

ÀGUILA DAURADA
FOTO: PHARAOH HOUND

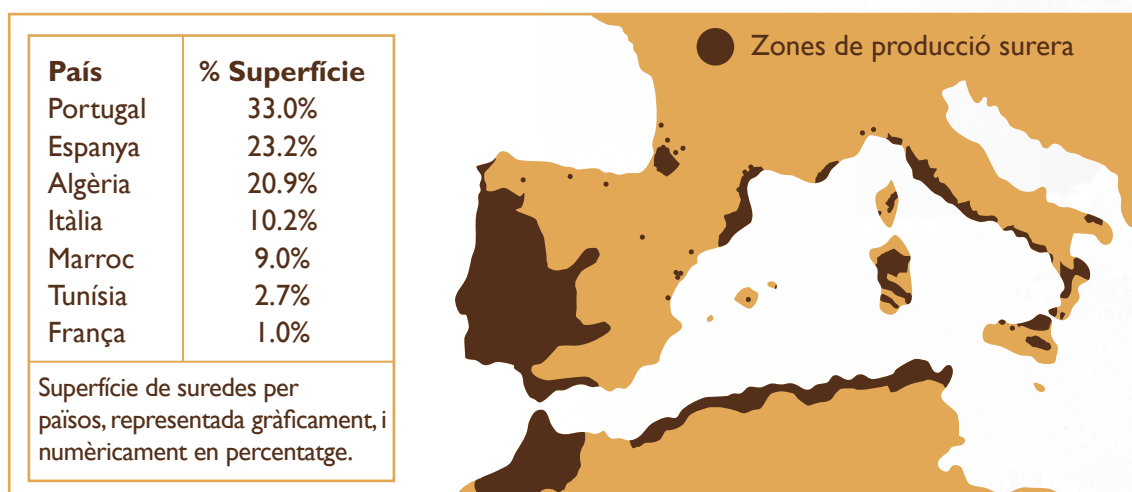

LINX IBÈRIC. PARQUE DE DOÑANA.
FOTO: JOSÉ MARÍA ALVAREZ

EL SURO, UN MOTOR DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Juntament amb aquest valor ambiental, les propietats físico-químiques del suro han permès desenvolupar una activitat econòmica molt important en les zones rurals vinculades als sectors primari, secundari i terciari.

Del total d'aproximadament 2,7 milions d'hectàrees de sureda que hi ha al món, 1,48 milions es troben a Europa, i la resta, 1,22 milions, al nord d'Àfrica. La Península Ibèrica gaudeix de la major massa de sureda del món, essent Portugal el primer productor, seguit d'Espanya.

Tota la cadena productiva del suro es localitza en el medi rural. La componen tres agents principals: els propietaris surers, els preparadors de planxes i els fabricants de productes finals, principalment taps. A més, el llegat cultural i patrimonial d'aquesta activitat de més de 200 anys d'història i la singularitat dels paisatges surers constitueixen un excel·lent recurs per generar noves oportunitats vinculades al desenvolupament de nous models de turisme sostenible en aquests territoris.

Segons dades d'IPROCOR, *Instituto del Corcho, la Madera y el Carbón Vegetal de Extremadura*, i de la C.E.LIÈGE, *Confédération Européenne du Liège*, la producció estimada de suro és de 340.000 tones anuals. Els treballs silvícoles (permanents) i de *pela* (anuals) comporten uns dos milions de jornals a l'any en el bosc. La indústria de preparació, la d'acabats i el comerç signifiquen per a Europa entre 90.000 i 100.000 llocs de treball i una facturació global, entre mercat exterior i interior, d'1,7 bilions d'euros l'any.

EL TAP, L'ESPINA DORSAL DEL SECTOR

Les propietats físico-químiques del suro (compressibilitat, elasticitat, permeabilitat a l'oxigen, durabilitat, etc.) ajuden de manera decisiva en el procés de vinificació. És per això que el tap de suro, en les seves múltiples tipologies, s'ha erigit com *l'espina dorsal del sector*, tal com l'ha definit la investigadora portuguesa Maria Carolina Varela. Actualment, en un marc d'estancament global del consum de vi, s'estima que la producció anual mundial és d'uns 14.000 milions de taps.

Ens trobem, doncs, davant d'un sector que treballa amb una matèria primera marcadament local, que té consolidat un mercat global.

© INSTITUT CATALÀ DEL SURO

La indústria es caracteritza per la coexistència d'algun grup gran, de forta capitalització, i d'un teixit industrial de petites empreses, dinàmiques, de capital local, arrelades al territori, amb una mitjana de 15 llocs de treball per empresa i un envejable nivell de *know-how*.

REPTES ALS QUALS S'AFRONTA EL SECTOR SURER

El sector surer s'ha d'afrontar actualment a alguns problemes de caràcter intern i extern, entre els quals cal destacar els següents:

En primer lloc, la sureda presenta diversos problemes d'ordre biològic, més acusats en determinades formacions com les deveses: per exemple, s'han detectat problemes de regeneració i fitosanitaris (com la seca, podriments causat pel patògen *Phytophthora cinnamomi*).

Cal destacar la peculiaritat que té la sureda a l'hora de fer rendir l'arbre, ja que aquest requereix de dilatats períodes abans no es pot obtenir la primera *pela* rendible econòmicament. Per això són necessàries polítiques públiques -que actualment no estan dotades de forma suficient- per ajudar a posar en marxa l'explotació. No obstant això, cal mantenir, i en la mesura que sigui possible, augmentar, la producció de suro.

En segon lloc, hi ha una elevada dependència d'un sol producte: el tap per al vi. Aquest fet genera incerteses a les empreses i als territoris surers. Els canvis en el consum poden reduir la demanda de vi i, el fet que emergeixin nous països productors vinícoles que no disposen de suro, facilita l'aparició de productes alternatius. A tall d'exemple, es pot dir que la quota actual de mercat per als taps de suro és del 70 % del total d'ampolles produïdes al món, amb una pèrdua d'aproximadament 10 punts en l'última dècada, valors estimats.

Malgrat els esforços conjunts per assegurar la qualitat (*Codi internacional de pràctiques sureres i certificat SYSTECODE*), el valor dels taps de suro com a producte natural, biodegradable, amb garantia alimentària i de traçabilitat no ha tingut la suficient repercussió entre els consumidors i líders d'opinió, per la qual cosa cal fer un esforç de sensibilització i comunicació molt important.

© INSTITUT CATALÀ DEL SURO

L'extracció de suro és una activitat respectuosa amb l'arbre, que aprofita un recurs renovable i sostenible, i que, acompanyada d'una gestió responsable, no afecta l'ecosistema ni els seus serveis ambientals (serveis d'aprovisionament, regulació del clima, conservació de la biodiversitat, retenció d'aigua, protecció del sòl, culturals, etc.).

En tercer lloc, el sector surer, malgrat la seva importància, ha tingut i té una baixa rellevància política, entre altres raons per la seva peculiaritat i pel fet de focalitzar l'activitat a través de micro-empreses i empreses petites. Es constata, en part a conseqüència d'això, una pèrdua progressiva de riquesa cultural i de reconeixement social dels seus valors objectius, i una banalització del fet que es substitueixi per l'ús de productes sintètics.

LA MODERNITZACIÓ DEL SECTOR I LES NOVES OPORTUNITATS DEL LLEGAT SURER

No obstant això, el suro té a favor seu elements clau que poden incidir en el seu desenvolupament com a sector. D'una banda, el seu caràcter sostenible, ja que es tracta d'un material natural, orgànic, renovable, reciclable (la qual cosa permet que tinguí diferents aplicacions industrials), biodegradable, amb una producció que no contamina, que consumeix poca energia, i que minimitza els residus, ja que es pot aprofitar per a la generació d'energies renovables. La indústria surera ha realitzat, i segueix realitzant, un procés de modernització complex i integral.

A més, la importància de la sureda en la lluita contra el canvi climàtic converteix el seu aprofitament en un factor estratègic. En aquest sentit cal esmentar que, tenint en compte la seva vida a l'alzina surera, el tap de suro presenta un balanç total de CO₂ negatiu, mentre que els taps de plàstic i d'alumini tenen balanços positius. Això implica que la petjada ecològica d'aquests materials no renovables i no biodegradables sigui més gran. Tenint en compte únicament el tap, Luís Gil, investigador d'INETI (*Instituto Nacional de Engenharia, Tecnologia e Inovação de Portugal*), va estimar el balanç de CO₂ segons la següent taula:

	TAP DE SURO	TAP DE PLÀSTIC	TAP D'ALUMINI
			
BALANÇ DE CO₂:	2,5 kg/Tm	4,3 kg/Tm	10 kg/Tm

En canvi, si considerem tot el seu cicle de vida, el tap de suro fixa una quantitat de CO₂ del doble del seu pes.

Finalment, el coneixement del sector ha de ser un motor econòmic per al territori. El sector manté actualment ocupació en zones rurals i pot generar nova ocupació relacionada amb diferents possibilitats: el turisme de natura, cultural, industrial, l'ecoturisme, etc.

Tenint en compte l'economia dels serveis i el fet que la qualitat d'un territori és capital econòmic i un factor de competitivitat, la qualitat del paisatge de les suredes és un motor de desenvolupament local i un instrument de màrqueting territorial per donar valor als seus productes.

Per poder aprofitar les oportunitats que es plantegen i fer front a les debilitats i amenaces que té el sector, cal una acció conjunta i coordinada de tots els actors de la cadena productiva i de la cadena de valor del sector: des d'empreses, centres tecnològics, associacions empresarials, àrees de promoció econòmica i desenvolupament local i espais naturals protegits, fins a museus i centres d'interpretació. Sense oblidar que les administracions locals juguen un paper decisiu a l'hora de mantenir i augmentar la qualitat i competitivitat del territori.

Donada la importància que aquesta activitat té per al desenvolupament local, la cooperació entre regions i poblacions sureres és un element fonamental per implementar estratègies comunes que defensin un model de desenvolupament sostenible basat en el manteniment de la producció surera i en l'increment de la seva competitivitat.

ESTATUTS DE LA XARXA EUROPEA DE TERRITORIS SURERS

ESTATUTS DE LA XARXA EUROPEA DE TERRITORIS SURERS

CAPÍTOL I (DISPOSICIONS GENERALS)

ARTICLE PRIMER (Denominació i àmbit territorial)

1. Es constitueix la Xarxa Europea de Territoris Surers, designada amb les sigles RETECORK (en endavant denominada Xarxa), que es regeix pels presents estatuts i per la resta de legislació aplicable.

2. L'acció de la Xarxa s'estén a tot el territori europeu. També estarà oberta a la participació i col·laboració d'entitats de països tercers, i especialment de països relacionats amb el suro, com ara els del nord d'Àfrica (Algèria, Marroc, Tunísia...), mitjançant convenis de col·laboració.

3. Aquesta Xarxa té caràcter públic i sense llengua oficial; cal però, que cada membre que forma part de l'Associació tradueixi aquests estatuts a la seva corresponent llengua.

ARTICLE SEGON (Seu)

1. La seu social s'estableix a Palafrugell, Girona, Espanya, al local que l'Ajuntament de Palafrugell designi per aquesta funció durant el període mínim de tres mandats corporatius (nou anys). La seu es troba a l'edifici del Centre Social i Cultural Bassa Rocas, carrer Irene Rocas, 1 de Llofriu (CP 17124), província de Girona.

2. La seu social només podrà ser traslladada una vegada hagin transcorregut els tres mandats, i per acord de la majoria absoluta de l'Assemblea General.

3. Es poden crear delegacions de l'Associació, mitjançant proposta de la Comissió Executiva i aprovació de l'Assemblea General.

ARTICLE TERCER (Objecte)

Representar i defensar els interessos de les col·lectivitats territorials, entenent la diversitat i especificitat de les organitzacions de cada país i dels organismes adherents que representen els territoris amb presència del sector surer.

Contribuir a la difusió i posada en valor del llegat cultural i patrimonial que l'activitat surera ha deixat en els nostres territoris.

ARTICLE QUART (Activitats)

Col·laborar amb la finalitat d'aconseguir:

- La promoció econòmica i el foment de l'ocupació.
- L'obertura recíproca dels mercats internacionals.
- Fomentar la competitivitat empresarial i els sistemes de producció locals.
- El respecte vers el mediambient i l'aplicació de les agendes 21 locals, promovent el desenvolupament sostenible.
- Que es respectin les clàusules socials i el foment del consum sostenible.
- Estrènyer els llaços de col·laboració i intercanvi d'experiències, en especial en els àmbits de la cultura, el patrimoni, la formació, el medi ambient i les relacions socials.
- Estimular les relacions i l'intercanvi entre els seus membres, i en particular, afavorir les iniciatives d'estudi, tant publicant i divulgant informació com organitzant i promovent conferències i reunions.
- Fomentar la cooperació al desenvolupament, en especial amb territoris amb relacions històriques o amb zones originàries de l'emigració existent actualment.
- Promoure la formació i el foment de l'ocupació entorn la indústria del suro.
- Promoure candidatures a projectes cofinançats en el marc dels programes europeus en tots els àmbits d'actuació dels membres associats.

CAPÍTOL II (MEMBRES)

ARTICLE CINQUÈ (Membres i adhesió)

Classes de membres

a) Col·lectivitats territorials: Administracions locals i regionals

Tenen la categoria de:

1. Membres fundadors: Aquells que presentin el document de voluntat d'adhesió aprovat pels plens i els acords dels òrgans competents.
2. Membres efectius: Els que s'hagin adherit posteriorment.

b) Institucions no territorials

Tenen la categoria de:

3. Membres adherents:
 - Les agrupacions territorials de la indústria i de les empreses del suro
 - Els sindicats i organitzacions de treballadors
 - Les cambres de comerç
 - Les universitats
 - Els centres d'ensenyament superior i els organismes de recerca
 - Les associacions i agències de desenvolupament local i regional, i les organitzacions que puguin aportar experiència i coneixements per als objectius de l'Associació
 - Els col·legis professionals
 - Les entitats no governamentals de protecció del medi ambient

Dret a veu i vot

Tots els membres tenen dret a veu i vot, així com el dret a presentar propostes.

Adhesions

La proposta de noves adhesions es sotmetrà a la Comissió Executiva en cada cas i a l'aprovació de l'Assemblea General.

ARTICLE SISÈ (Drets i deures dels membres)

a) Són drets dels membres de l'Associació:

- Obtenir la màxima informació de les activitats de la Xarxa, de l'estat financer i del pressupost anual.
- Participar a l'Assemblea General exercint els drets de veu i vot, en els termes que estableix l'article cinquè, diferenciant els membres territorials dels no territorials.
- Escollir els càrrecs electes que representaran l'Associació.
- Presentar candidats per als càrrecs electes de l'Associació.

b) És un deure dels membres de la Xarxa pagar la quota anual i participar de forma proactiva en les activitats d'aquesta.

CAPÍTOL III (ÒRGANS SOCIALS)

ARTICLE SETÈ (Òrgans)

La Xarxa està integrada pels següents òrgans:

- L'Assemblea General
- La Comissió Executiva
- El Consell Fiscal
- L'Associació Nacional de RETECORK

ARTICLE VUITÈ (Assemblea General)

1. Composició

Estarà integrada per un representant de cada entitat membre acreditat per aquesta o bé per les persones delegades, mitjançant document expedit pel representant o per la màxima autoritat de l'entitat. L'Assemblea General la dirigeix la Mesa, composta per un president, un vicepresident i un secretari, elegits en una llista conjunta pels òrgans col·legiats per l'Assemblea General. En cas d'impediment, el Vicepresident substitueix el President. El President té vot de qualitat en cas d'empat.

2. Reunions

Serà preceptiva la celebració d'una reunió ordinària l'any, que haurà de ser rotativa entre els països membres i segons l'ordre establert en el reglament intern de funcionament dels òrgans col·legiats. Quan les circumstàncies ho requereixin, es podran celebrar reunions extraordinàries, a instància del President o d'una quarta part del nombre de membres de l'Assemblea General.

3. El quòrum de constitució de l'Assemblea General

En primera convocatòria serà la meitat més u dels membres de la Xarxa. En cas de no constituir-se en primera convocatòria per manca de quòrum, una hora més tard es farà la segona convocatòria, essent necessària l'assistència d'una quarta part dels membres de la Xarxa amb dret a vot. No es podran adoptar en segona convocatòria acords d'especial transcendència com modificar els estatuts, la seu o la composició dels òrgans.

4. Forma d'adopció dels acords

Per regla general, els acords de l'Assemblea General seran per majoria simple, amb les excepcions de majoria qualificada que estableixen els estatuts.

ARTICLE NOVÈ (Competències de l'Assemblea General)

L'Assemblea General tindrà com a competències:

• **Analitzar i aprovar**

- L'informe anual d'activitats realitzades i l'informe financer
- La proposta d'activitats i el pressupost per a l'exercici següent
- La quota anual que hauran de satisfer els membres de la Xarxa
- La modificació dels Estatuts
- La ratificació de les noves adhesions a la Xarxa a proposta de la Comissió Executiva
- Les baixes
- La creació de les delegacions de l'Associació
- El nomenament de l'interventor/a

• **Elegir els càrrecs**

El President de la Mesa de L'Assemblea General tindrà com a competències:

Promoure i presidir les reunions tot assegurant el bon funcionament de l'Assemblea General i convocar les assemblees generals.

La data de tancament de l'exercici pressupostari i comptable de l'Associació serà el 31 de desembre de cada any.

ARTICLE DESÈ (Comissió Executiva)

1. Composició

L'òrgan responsable de l'administració, anomenat Comissió Executiva, elegit per l'Assemblea General, estarà integrat per cinc membres titulars (un president i quatre vicepresidents) i cinc suplents. La presidència podrà ser rotativa a partir de la fi del primer mandat, per acord de majoria absoluta dels membres de la Xarxa constituïts en l'Assemblea General.

En cas d'impediment del President, el substituirà el Vicepresident del seu Estat membre. Els vicepresidents, en la seva absència, seran substituïts pels seus suplents.

La Comissió Executiva és elegida en llista conjunta pels òrgans socials de l'Assemblea General, per la majoria dels seus membres.

2. Reunions

La Comissió Executiva es reunirà de forma ordinària dues vegades l'any com a mínim, cada vegada en un lloc diferent que es decidirà de forma rotatòria entre els Estats membres. Una d'elles coincidirà amb la celebració de l'Assemblea General ordinària.

3. Funcions del President

- El President és el màxim representant de la Xarxa, amb capacitat per assumir compromisos de gestió d'aquesta, tant en el camp de les activitats com en el pressupost.
- Vetllarà perquè s'executin els acords adoptats per la Comissió Executiva i per l'Assemblea General.
- El President podrà delegar la seva representació en un membre de la Comissió Executiva.
- La presidència serà rotativa entre els Estats membres, amb un límit de dos mandats.

4. Funcions del Vicepresident

Els vicepresidents tindran com a missió principal, entre d'altres, la de coordinar la Xarxa nacional de territoris rurals del seu país, i poden tenir atribuïdes competències delegades.

5. Forma d'adopció dels acords

Els acords que adopti la Comissió Executiva seran per majoria simple. El President és competent per certificar els acords d'aquesta Comissió Executiva.

ARTICLE ONZÈ (Competències de la Comissió Executiva)

La Comissió Executiva tindrà com a competències:

- El seguiment dels acords adoptats per l'Assemblea General
- Garantir la gestió de la Xarxa en el camp de les competències delegades per l'Assemblea General
- Proposar noves adhesions de membres
- Elaborar l'informe anual d'activitats i l'informe econòmic
- Executar la proposta anual d'activitats i el pressupost
- Definir les atribucions dels membres de la Comissió Executiva
- Proposar a l'Assemblea General la creació de delegacions de la Xarxa

La Comissió Executiva elaborarà i aprovarà un reglament intern de funcionament dels òrgans col·legiats que definirà les modalitats de funcionament de la Xarxa, i que no podrà vulnerar allò que estableixen aquests estatuts.

ARTICLE DOTZÈ (Estructura tècnica)

Les funcions de la Comissió Executiva quedaran definides en el reglament intern.

ARTICLE TRETZÈ (Consell Fiscal)

1. Composició

El Consell Fiscal estarà compost per tres membres: un president i dos vocals, elegits per l'Assemblea General en la llista conjunta dels òrgans socials (cossos socials).

2. Competències del Consell Fiscal

- Està facultat per requerir la documentació que cregui convenient i/o necessària per supervisar els comptes de la Xarxa.
- Haurà d'emetre un informe anual mitjançant el qual auditi els comptes de l'Associació. L'informe del Consell Fiscal es presentarà a l'Assemblea General quinze dies abans de la seva celebració, i contindrà tants judicis o propostes com cregui convenients per millorar i classificar l'estat dels comptes anuals.

3. Reunions i forma d'adopció d'acords

La reunió del Consell Fiscal coincidirà amb la reunió ordinària anual de l'Assemblea General.

Els acords que adopti el Consell Fiscal seran per majoria simple.

ARTICLE TRETZÈ bis (Associacions Nacionals)

1. Els membres d'un Estat podran agrupar-se en una Associació, en cas de que ho estimin adequat, per assolir, en el marc dels objectius generals de la Xarxa, els que siguin propis i específics de cada Estat així com per executar les línies de treball aprovades en Assemblea, tot d'acord amb la realitat del seu Estat.
2. Les Associacions Nacionals tindran capacitat d'actuar exclusivament en el marc del seu Estat, i les seves competències són:
 - Relacions institucionals en el marc del seu Estat.
 - Formular i gestionar projectes i recursos obtinguts en el marc del seu Estat.
 - Firmar pactes i convenis i qualsevol altra actuació d'acord amb els objectius generals de RETECORK en el cas que aquestes actuacions es realitzin i/o tinguin el seu origen en tot o en part al territori del seu Estat.
 - Qualsevol altra que els delegui l'Assemblea a proposta de la Comissió Executiva.
3. Cada Associació Nacional designarà una seu que haurà de ser un dels municipis membres de la Xarxa. El municipi designat serà responsable de la coordinació de la Xarxa en el seu Estat. La designació de seu es comunicarà a l'Assemblea General de RETECORK.
4. Les Associacions Nacionals es renovaran cada tres anys, coincidint amb les de l'Assemblea General, la Comissió Executiva i el Consell Fiscal.

5. Per constituir-se en Associació Nacional serà necessari que ho acordin la majoria dels municipis associats a l'Estat reunits en Assemblea. Es donarà coneixement de la reunió al President de l'Assemblea General.
6. Són obligacions de les Associacions Nacionals:
- Desenvolupar els acords de l'Assemblea General de RETECORK.
 - Informar, preceptivament, de les seves actuacions a l'Assemblea General ordinària, que tindrà coneixement d'aquestes.
 - Informar de les seves activitats al President de la Comissió Executiva de RETECORK, qui actuarà com coordinador de les Associacions Nacionals.
 - Sense perjudicar les obligacions pròpies de cada Estat, es rendiran comptes al Consell Fiscal de RETECORK.
7. Tots els socis de la Xarxa Europea de Territoris Surers - RETECORK han d'adherir-se a les Associacions Nacionals del seu Estat, en cas d'existir. De la mateixa manera, si un municipi o entitat vol adherir-se a l'Associació Nacional de RETECORK, té l'obligatorietat d'adherir-se a la Xarxa Europea de Territoris Surers - RETECORK.

ARTICLE CATORZÈ (Elecció i durada dels mandats)

Els titulars dels òrgans socials (Comissió Executiva, Mesa de l'Assemblea General i Consell Fiscal) són elegits per l'Assemblea General per a un període de tres anys i podran ser reelegits per períodes de tres anys però sense poder superar dos períodes de mandat.

CAPÍTOL IV (DISPOSICIONS DIVERSES)

ARTICLE QUINZÈ (Patrimoni i fons)

Constitueixen ingressos de l'Associació:

- Les quotes anuals fixades per l'Assemblea General
- Els donatius, les subvencions i les sponsoritzacions
- Els resultats de les seves activitats

L'adhesió a RETECORK estarà condicionada al pagament d'una quota anual. L'import de la quota el fixarà l'Assemblea General anual, per majoria absoluta.

A més de les quotes, la Xarxa podrà obtenir recursos provinents de les subvencions d'organismes o entitats públiques o privades.

Els fons a disposició de la Xarxa només es podran utilitzar per assolir els objectius definits en els seus estatuts.

ARTICLE SETZÈ (Quotes anuals)

Les quotes per sostenir el funcionament de l'Associació es satisfaran anualment, d'acord amb el que estableix el reglament intern, diferenciant entre:

- Les entitats territorials de primer grau (municipis), en funció del nombre d'habitants de dret.
- Les entitats territorials de segon grau i regionals (províncies, departaments, comarques, etc.).
- Les institucions no territorials (membres adherents).

L'import de les quotes es revisarà anualment d'acord amb la proposta de la Comissió Executiva.

El 10% de la quota de cada membre de RETECORK es traspasarà a l'Associació Nacional corresponent, en cas de que aquesta existeixi. El traspàs es realitzarà quan el soci hagi meritat i abonat degudament la totalitat de la seva quota a RETECORK.

ARTICLE DISSETÈ (Esmenes als Estatuts)

L'Assemblea General podrà realitzar esmenes als Estatuts.

Aquestes esmenes hauran de ser acceptades per la majoria absoluta dels membres presents amb dret a vot, sempre que hi hagi quòrum suficient.

ARTICLE DIVUITÈ (Dissolució)

L'Assemblea es dissol per decisió de dos terços del nombre legal dels membres presents a l'Assemblea General en convocatòria extraordinària per a tal propòsit.

En cas de dissolució, els béns patrimonials de la Xarxa revertiran en les institucions que determini l'Assemblea General que decreta la dissolució, sense que es pugui desvirtuar el caràcter no lucratiu de l'Associació.

ARTICLE DINOVÈ (Casos omisos)

Els casos no previstos en els Estatuts es regiran pel reglament intern aprovat en la Comissió Executiva.

ARTICLE VINTÈ (Dret de separació)

La separació de la Xarxa per part d'algun membre adherit es podrà realitzar, sempre que no es perjudiquin els interessos públics generals:

1. A instància del soci, si reuneix els següents requisits:

- a. Sol·licitar la baixa de la Xarxa acompanyant l'acord oportú de l'òrgan que en cada cas decidí l'adhesió inicial.
- b. Estar al corrent de pagaments.

En aquest cas, es cursarà la baixa, prèvia comprovació del compliment dels requisits preestablerts, en el termini d'un mes des de la recepció de la documentació.

2. Per un dels següents motius determinats per la Xarxa:

- a. L'impagament de la quota de soci de 2 anys consecutius.
- b. Quan s'efectuïn accions contràries als interessos públics generals de l'associació.

En aquest cas es cursarà la baixa des de la notificació de l'acord pres per l'Assemblea General en el sentit corresponent. No obstant, el soci donat de baixa seguirà essent deutor per l'import acumulat fins a la data de l'acord.

En ambdós casos es procedirà a prorratejar la quota de l'exercici corrent en el que es produeixi la baixa per semestres.

ARTICLE VINT-I-UNÈ (Operacions de crèdit)

L'Associació RETECORK podrà endeutar-se a curt i a llarg termini per finançar projectes, inversions i altres programes que guardin relació directa amb el seu objecte social i la seva finalitat. Les condicions de les operacions de crèdit (període de carència, tipus d'interès, durada del crèdit i quantia) les aprovarà l'Assemblea General per majoria absoluta.

ARTICLE VINT-I-DOSÈ (Secretari)

El secretari de l'associació RETECORK ostentarà la funció de fedatari i d'assessor legal, amb facultats per certificar sobre els acords socials que adopti la Comissió Executiva, l'Assemblea i els altres òrgans complementaris.

DISPOSICIÓ FINAL

El règim associatiu que s'aplica a aquesta associació és el que conté la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

Seu

Centre Cultural Bassa Rocas

C. Irene Rocas, 1

17124 Llofriu. Girona, Espanya

T. +34 972 303 360

F. +34 972 302 804

retecork@retecork.org

www.retecork.org

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE